



ORIVEDEN
LUKIO



KIRJOITTAJA-
LUKIO



ORIVEDEN
LENTOPALLO-
LUKIO

Oriveden lukion
URHEILULINJA

KURSSISELOSTEET

2018–2019

1.8.2016 voimaan tulleen opetussuunnitelman mukaan

Biologia	4
Elämäkatsomustieto	5
Englanti, A1-kieli	6
Filosofia	7
Fysiikka	7
Historia	9
 Ilmaisutaito	10
Kemia	12
Kiinan kieli	13
Kiinan kulttuuri, historia ja maantiede	13
Kirjoittaminen	14
Kuvataide	17
Liikunta	18
Liikunta, lentopallo	19
Liikunta, urheilu, muut lajit	219
Maantiede	23
Pakollinen kurssi	23
Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus	24
Matematiikan lyhyt oppimäärä	24
Matematiikan pitkä oppimäärä	25
Musiikki	27
Opinto-ohjaus	29
Psykologia	29
Ranskan kieli, B2- JA B3-kieli	31
Ruotsin kieli, B1-kieli, toinen kotimainen kieli	34
Saksan kieli, B2- JA B3-kielet	35
Taiteiden väliset kurssit	38
Teemaopinnot	39
Terveystieto	40
Uskonto / ev.lut	41
Venäjän kieli, B3-kieli ja B2-kieli	42
Yhteiskuntaoppi	45
Yrittäjyys	46
Äidinkieli	47
Oppiaineet	48

SÄILYTÄ TÄMÄ VIHKONEN LUKIO-OPINTOJESI AJAN!

Tässä vihkosessa on esitelty lyhyesti syventävien ja soveltavien kurssien sisältöjä.

**Pakolliset kurssit on esitelty musiikissa ja kuvaama-
taidossa, sillä jommastakummasta aineesta on otet-
tava kaksi kurssia ja toisesta yksi.**

**Tutustu eri kursseihin ja suunnittele kurssivalintasi.
Muista kuitenkin, että kaikki toiveesi eivät välttämättä
toteudu, joten ole valmis joustamaan valinnoissasi.**

MUISTA! Jos käyt lukion kolmessa vuodessa, sinulla tulee olla sekä 1. että 2. vuonna kursseja vähintään 28 (yhteensä siis väh. 56), jolloin kolmannelle vuodelle jää 19 kurssia. Kokonaiskurssimäärän on oltava vähintään 75, mutta saadaksesi pelivaraa on parempi, että alun alkaen valitset muutaman ylimääräisen kurssin.

Biologia

Pakolliset kurssit

BI01 Elämä ja evoluutio

BI02 Ympäristöekologia

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI03 Solu ja perinnöllisyys

Kurssilla tutustutaan tarkemmin solujen rakenteeseen, lisääntymiseen ja elintoi-
mintoihin. Aiheita käsitellään myös filmien ja käytännön tutkimusten kautta. Toinen
keskeinen aihepiiri on geenien toiminta ja erilaiset periytymistavat.

BI04 Ihmisen biologia

Kurssin tavoitteena on perehtyä ihmisen keskeisiin elintoi-
mintoihin ja saada koko-
naiskuva niiden yhteistyöstä. Käsitellään ihmisen lisääntymistä, yksilönkehitystä ja
elimistön puolustusmekanismeja. Samalla tutustutaan myös elintoi-
mintojen mit-
taamiseen ja sairauksien syihin.

BI05 Biologian sovellukset

Kurssilla tutustutaan biotalouden, geeniteknologian, kasvi- ja eläinjalostuksen ja
mikrobiologian menetelmiin ja mahdollisuuksiin. Arvioidaan myös niihin liittyviä uh-
kia ja eettisiä kysymyksiä. Katsellaan filmejä ja etsitään netistä tuoreimpia uutisia
aiheista.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

BI06 Työkurssi

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan erilaisia tutkimuksia, laborointeja ja mikro-
skooppitöitä. Harjoitellaan kasvien, lintujen ja selkärangattomien lajintuntemusta.
Mahdollisuuksien mukaan tehdään retki tai retkiä ja niihin liittyvää ympäristötutki-
musta. Perehdytään tulosten esittämiseen ja laaditaan työselostuksia.

Kurssi kannattaa suorittaa heti opintojen alussa, koska sillä tehtäviä tutkimuksia ei
tarvitse tehdä uudestaan pakollisilla tai valinnaisilla kursseilla. Kurssista saa suori-
tusmerkinnän.

BI07 Kertauskurssi: kokonaiskuva biologiasta

Kerrataan kaikkien kurssien keskeistä sisältöä, pyritään hahmottamaan kokonais-
kuva biologian keskeisistä teemoista, kuten evoluutiosta ja ekologiasta. Kurssi so-
pii ainereaaliiin valmistautuville ja muuten vain kiinnostuneille opiskelijoille. Harjoi-
tellaan ainereaaliiin tehtävyytyyppejä. Kurssi arvioidaan harjoitustöiden perusteella.
Kurssista saa suorituserkinnän.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Pakolliset kurssit

ET01 Hyvä elämä

ET02 Maailmankuva

Syventävät kurssit

ET03 Yksilö ja yhteisö

Keskeiset sisällöt

- ihminen sosiaalisena olentona, yksilöiden vuorovaikutus ja yhteisöllisyys: yksityinen ja julkinen, tunnustussuhteet ja merkitykselliset toiset, roolit ja yhteisölliset normit
- yhteiskuntatutkimuksen perusteita, kuten sosiaaliset tosiasiat, yhteiskunnalliset rakenteet ja modernin länsimaisen yhteiskunnan erityispiirteet sekä näiden vaikutus yksilön elämään
- taloudellisen ja poliittisen vallan suhde nyky-Suomessa sekä globaalissa markkinataloudessa, yksilön kuluttajana ja kansalaisena tekemien valintojen vaikutukset yhteiskunnan eri tasoilla
- ihmisoikeudet, uskonnon- ja omantunnon vapaus, globaali oikeudenmukaisuus ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen moraalisisina ja poliittisina vaatimuksina sekä näitä vaatimuksia vastustavat näkemykset ja toimet mukaan lukien ihmisoi-keusloukkaukset sekä holokausti
- yhteiskunnalliset utopiat ja dystopiat sekä niiden kriittinen potentiaali: ihanteet ja kauhukuvat nykyisyyden suurennuslaseina ja toiminnan motivoijina

ET04 Kulttuuriperintö ja identiteetti

Kurssilla pohditaan kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen.

Keskeiset sisällöt:

- kulttuurin käsite ja merkitys ennen ja nyt
- identiteetti, etnisyys ja kulttuuriperintö
- saamelaiset, suomalaiset ja eurooppalaiset kulttuuripiirteet ja niiden nykyinen merkitys
- kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutus
- etninen ja kulttuurinen moninaisuus Suomessa ja maailmassa
- elämä monikulttuurisessa yhteiskunnassa
- etnosentrisyys sekä rasismien ja suvaitsevaisuuden historiaa

ET05 Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen.

Keskeiset sisällöt:

- • maailman myyttinen selittäminen ennen ja nyt
- • uskonnon ja uskonnollisuuden olemus
- • uskontokritiikki: sosiologinen, moraalinen, antropologinen ja psykologinen
- • ateismi ja agnostismi
- • sekulaarin humanismin ja vapaa-ajattelun historiaa ja nykysuuntauksia
- • humanismi ja kristinusko länsimaiden katsomuksellisin

ENGLANTI, A1-KIELI

Perusopetuksen 3.vuosiluokalla alkanut oppimäärä

Pakolliset kurssit:

- 01 Englannin kieli ja maailmani
- 02 Ihminen verkostoissa
- 03 Kulttuuri-ilmiöitä
- 04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- 05 Tiede ja tulevaisuus
- 06 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Valtakunnalliset syventävät kurssit:

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen. Ylioppilaskirjoitukset perustuvat kaikkiin kahdeksaan valtakunnalliseen englannin kurssiin.

ENA07 Kestävä elämäntapa

Kurssi on valtakunnallinen syventävä kurssi, joka täydentää ylioppilaskirjoituksissa vaadittavia taitoja. Kurssilla täydennetään pakollisten kurssien teemoja kestävän elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Kurssilla analysoidaan ja tuotetaan eri tekstilajien tekstejä.

ENA08 Puhu ja vaikuta paremmin

Kurssi on valtakunnallinen syventävä kurssi, joka valmentaa ylioppilaskirjoituksiin.

Kurssilla parannetaan kykyä ymmärtää ja tuottaa puhuttua kieltä. Kurssilla van-
kennetaan puhumisen sujuvuutta harjoittelemalla eri kielenkäyttötilanteita, sekä
kerrataan ja täydennetään samalla pakollisten kurssien aihepiirien sanastoa.

Kurssin suorituksen arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssit arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4–10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4–10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus lukion päättötodistuksen liitteenä.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

ENA09 Kertauskurssi lukion aloittaville (0,5 kurssia)

Kurssi on puolen kurssin mittainen ja tarkoitettu niille lukion aloittaville oppilaille, joilla on ollut vaikeuksia englannin opiskelussa peruskoulussa. Kurssi on erittäin suositeltava niille opiskelijoille, joilla peruskoulun arvosana on 7 tai alle. Myös arvosanan 8 saaneet hyötyvät kurssista.

Kurssilla kerrataan peruskielioppiasioita sekä tehdään kielitaidon eri osa-alueiden harjoituksia ryhmän tarpeen mukaan. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyt-

ty/hylätty. Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista.

ENA10 Abikurssi

Kurssilla kerrataan kielioppia ja kartutetaan sanastoa, harjoitellaan kuullun- ja luetun ymmärtämistä, rakenteita, ainekirjoitusta, ym. ylioppilaskirjoitusten tehtävätyyppejä. Työmuotona käytetään myös suullisia harjoituksia. Kurssin hyväksyttävä suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista kurssiin ja annettujen tehtävien suorittamista.

FILOSOFIA

Pakolliset kurssit

FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun

FI02 Etiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FI03 Yhteiskuntafilosofia

Millainen on oikeudenmukainen yhteiskunta? Mitä on tasa-arvo? Filosofian valinnaisella kolmannella pohditaan muun muassa näitä kysymyksiä ja keskustellaan yhteiskunnallisista kysymyksistä. Kurssilla harjoitellaan tunnistamaan ja perustelemaan erilaisia yhteiskunnallisia käsityksiä käyttämällä hyväksi filosofian käsitteistöä.

FI04 Tieto, tiede ja todellisuus

Filosofian neljännellä kurssilla ajatellaan suuria ja syvällisiä. Kurssilla eritellään ja arvioidaan käsityksiä todellisuudesta, totuudesta, tiedosta ja tieteestä. Tavoitteena on oppia ymmärtämään tieteellisen tutkimuksen perusteita sekä filosofisia teorioita todellisuudesta ja totuudesta.

FYSIIKKA

Pakollinen kurssi

FY01 Fysiikka luonnontieteenä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY02 Lämpö

Kurssin tavoitteena on ymmärtää lämpöilmiöitä jokapäiväisessä elämässä. Kurssi antaa valmiuksia seurata ja osallistua energiakeskusteluun yhteiskunnassa. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat työn, energian ja hyötysuhteen käsitteet, lämpöopin systeemin tilanmuuttajat ja olomuodon muutokset.

FY03 Sähkö

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään, soveltamaan ja tutki-
maan kokeellisesti sähköön liittyviä ilmiöitä. Kurssilla tutustutaan mm. yksinkertai-
siin tasavirtapiireihin, niissä oleviin komponentteihin sekä sähköstaattiseen vuoro-
vaikutukseen ja sähkökenttään.

FY04 Voima ja liike

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään, soveltamaan ja tutki-
maan kokeellisesti voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä. Kurssilla käsitellään
mekaanisen energian ja liikemäärän säilymlakeja. Kurssilla tarkastellaan mm.
suoraviivaista liikettä, Newtonin lakeja, voiman momenttia ja törmäyksiä.

FY05 Jaksollinen liike ja aallot

Kurssilla perehdytään ympyrä- ja värähdysliikkeeseen sekä gravitaatiovuorovaiku-
tukseen. Aaltoliikkeen ominaisuuksiin tutustutaan äänen ilmiöiden, kuten heijastu-
misen, taittumisen ja interferenssi-ilmiöiden kautta.

FY06 Sähkömagnetismi

Kurssin tavoitteena on sähkömagneettisen induktion ja sähkömagneettisen aalto-
liikkeen ominaisuuksien ja merkityksen oppiminen valon ja varauksellisten hiuk-
kasten käyttäytymisen kautta. Kurssilla opitaan muodostamaan jäsennetty käsitys
fysikaalisesta ilmiöstä mm. käyttämällä ja arvioimalla erilaisia tietolähteitä.

FY07 Aine- ja säteily

Kurssin tavoitteena on ymmärtää hiukkasten ja säteilyn dualistinen luonne, mas-
san ja energian vastaavuus, energian kvantittumisen käsite, ytimen rakenne ja ra-
dioaktiivisuus sekä säteilyn lajit, säteilyturvallisuus ja säteilyn hyötykäyttö.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

FY08 Kokeellinen fysiikka

Kurssilla perehdytään koejärjestelyjen suunnittelemiseen, toteutukseen sekä tut-
kimustuloksien arviointiin. Kokeellinen työskentely tukee ja syventää muilla kurs-
seilla opittua asiaa. Kurssilla tehdään kokeellisia fysiikan tutkimuksia joista laadi-
taan tieteellisen raportin periaatteiden mukaiset työselostukset. Lisäksi kurssilla
vahvistetaan laskurutiinia liittyen etenkin kurssiin FY4. Kurssi arvioidaan merkin-
nällä hyväksyty/hylätty.

FY09 Fysiikan kokonaiskuva

Kurssilla pyritään luomaan kokonaiskuva fysiikasta. Kurssilla täydennetään ja kerataan lukion fysiikan aiempia kursseja ja syvennetään matemaattisten mallien käyttöä fysiikassa. Kurssi tukee erityisesti ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintojen pääsykokeisiin valmistautumista. Kurssikokeena on jakson lopussa pidettävä Preliminäärikoe. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

MAA19 / MAB16 SÄHKÖISET OHJELMISTOT (katso matematiikan kohdasta)

HISTORIA

Pakolliset kurssit

HI01 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

HI02 Kansainväliset suhteet

HI03 Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI04 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

Tällä valinnaisella kurssilla päästään ihmettelemään aate- ja kulttuurihistorian aarteista antiikista nykypäivään. Tieteen ja taiteen saavutuksia seurataan antiikin Kreikan Akropoliilta 1900-luvun elokuvateattereihin asti. Matka kulkee muun muassa Rooman gladiaattorinäytöksiin ja keskiajan linnoihin ja luostareihin. Tästä polku jatkuu uuden ajan alun muutosten myötä valistuksen sekä 1800-luvun aatteiden pariin ja 1900-luvun populaarikulttuuriin. Tarkastelun kohteena on siis eurooppalainen kulttuuri ja aatemaailma. Työtavoista ja arvioinnista sovitaan kurssilla erikseen.

HI05 Ruotsin itämaasta Suomeksi

Valinnainen Suomen historian kurssi alkaa esihistoriasta ja päättyy 1800-luvun alkuun. Kurssilla perehdytään menneisyyden elämänmenoon ja mielenmaisemaan nykyisen Suomen alueella. Kurssi keskittyy erityisesti Suomen historiaan osana Ruotsin valtakuntaa noin 1200-luvulta 1800-luvun alkuun. Tarkastelun kohteina ovat yhteiskunnan, talouden ja tavallisen ihmisen arjen ilmiöt.

HI06 Maailmankulttuurit kohtaavat

Kurssi keskittyy Euroopan ulkopuolisten alueiden historiaan. Kurssilla valitaan tarkastelun kohteeksi yksi tai useampi alue tai kulttuuri. Tarkastelun kohteina ovat esimerkiksi Amerikan ja Australian alkuperäisasukkaiden historia sekä muinaisen Kiinan, Japanin ja Intian historia. Tutkimuskohteen lisäksi opiskelijat voivat kurssil-

la valita mieleisensä työtavat. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota erityisesti eri kulttuurien kohtaamiseen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

HI07 Suomi ja maailma nyt

Suomi ja maailma nyt, on poikkitieteellinen ajankohtaiskurssi, jossa pureudutaan syvällisesti kansallisiin ja kansainvälisiin

ilmiöihin. Opiskelijat valitsevat kurssilla tarkasteltavat ajankohtaiset ilmiöt ja tutkivat niitä eri näkökulmista. Kurssilla hyödynnetään aktiivisesti sekä kotimaista että kansainvälistä mediaa ja tilastotietoa sekä Suomesta että maailmalta. Kurssilla käytetään vieraskielistä lähdeaineistoa ja osa kurssisuorituksista pyritään tekemään opiskelijan valitsemalla vieraalla kielellä. Työtavoista päätetään tarkemmin kurssin alussa. Kurssi voidaan lukea hyväksi joko historian tai yhteiskuntaopin opintoihin (HI7 tai YH5).

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)

HI08 Historian kertauskurssi ($\frac{1}{2}$ -1 kurssia)

Kurssi kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin yhteistoiminnallisia työtapoja ja verkkotyökaluja hyödyntäen. Kurssilla harjoitellaan eri kysymystyyppejä, vastustekniikkaa, lähteiden analyysitaitoja sekä lähdekritiikkiä. Kurssi suoritetaan verkko-opintoina Moodlessa ja halutessaan opiskelija voi tehdä kokonaisen kurssisuorituksen kertauskurssista.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)

ILMAISUTAITO

Valinnaiset kurssit

ILM1 Ilmaisutaidon perusteet

Kurssilla tutkitaan ilmaisua, kasvatetaan esiintymisrohkeutta ja vahvistetaan kykyä toimia ryhmässä sekä ottaa kontaktia ja reagoida toisten antamiin virikkeisiin. Kurssilla harjoitellaan keskittymistä, havainnointia, improvisointia ja tilanteessa olemista. Irti epäonnistumisen pelosta, rohkeutta ja taitoa esiintymistilanteisiin! Vuorovaikutusharjoituksia, improvisaatiota ja pieniä esiintymisharjoituksia.

ILM2 Ilmaisutaidon jatkokurssi

Kurssilla vahvistetaan improvisaatiotaitoja, tutustutaan roolityöskentelyyn, harjoitellaan esiintymistä sekä tutustutaan draaman sovelluksiin, esimerkiksi prosessidraamaan ja työpajateatteriin.

Kurssin ILM2 Ilmaisutaidon jatkokurssi suorittaminen edellyttää, että kurssi ILM1 on suoritettu hyväksytysti.

ILM3 Käsikirjoituksesta esitykseksi

Kurssilla tarkastellaan draamaa esittävänä taiteena. Kurssilla vertaillaan käsikirjoituksia ja käsikirjoitusten toteutuksia sekä perehdytään prosessiin, jossa käsikirjoitus muotoutuu valmiiksi esitykseksi. Kurssilla toteutetaan käsikirjoituksen pohjalta esitys.

Kurssin ILM3 Käsikirjoituksesta esitykseksi suorittaminen edellyttää, että kurssit ILM1 Ilmaisutaidon perusteet ja ILM2 Ilmaisutaidon jatkokurssi on suoritettu hyväksytysti. Kurssi on yhteinen kirjoittajalukion kurssin KID3 kanssa.

ILM4 Teatterikirjallisuus ja teatterin historia

Kurssilla perehdytään teatterin historiaan ja teatterin traditioihin aineistojen pohjalta. Opiskelija tutustuu draaman tekijöihin ja draamakäsikirjoituksiin. Kurssin myötä opiskelija hahmottaa teatterin aikakaudet ja yleiset suuntaukset, tunnistaa teatteriesityksen elementit ja osaa katsoa teatteria analyttisesti.

Kurssi suoritetaan itsenäisenä opiskeluna.

ILM5 Elävää teatteria

Kurssin aikana opiskelija seuraa aktiivisesti Suomen teatterikenttää ja käy seuraamassa säännöllisesti erilaisia teatteriesityksiä sekä perehtyy näytelmien pohjalta tehtyihin elokuvaan. Opiskelija kirjoittaa analyttistä katsojapäiväkirjaa, ja kirjoittaa kurssin päätteeksi esseen tai suunnittelee taiteellisen lopputyön.

Kurssi suoritetaan itsenäisenä opiskeluna, ja sen suorittamiseen on suositeltavaa varata kaksi vuotta.

ILM6 Teatteridiplomikurssi

Teatterin lukiodiplomi on valtakunnallinen soveltava kurssi, joka arvioidaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti suoritusmerkinnällä (S = suoritettu, H = hylätty).

Teatterin lukiodiplomin suorittamisen tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearviointin taitoja. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan itse määrittelemä työn aihe joltakin teatterin alalta, siihen liittyvä esitys ja työskentely- ja arviointiprosessi. Teatterin lukiodiplomi on esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015)

Teatterin lukiodiplomin esitys on itsenäisesti, yksin tai ryhmässä valmistettu produktio, jossa osoitetaan teatteri-ilmaisun osaamista. Esityksen osat ovat esitysprosessi (suunnittelu, harjoittelu, esittäminen) sekä arviointikeskustelu ja kirjallinen reflektio. Portfolio toimii opiskelijan oppimisprosessin tukena. Työsuunnitelman lisäksi se sisältää muun muassa harjoitusten ja esitysten dokumentointia. Dokumentointia voi hyödyntää arviointikeskustelussa ja reflektion kirjoittamisessa.

Lukiodiplomin suorituksesta annetaan numeroarvosana, joka koostuu teatteriesityksestä (2/3) ja kirjallisesta reflektiosta (1/3). Suullinen reflektio ja portfolio arvioidaan suoritusmerkinnällä. Opiskelija saa lukiodiplomistaan todistuksen päättötodistuksen liitteenä.

Kurssin ILM6 Teatteridiplomikurssi suorittaminen edellyttää vähintään kolmea teatterin, draaman tai ilmaisutaidon pohjakurssia. Diplomikurssin suorittajille suositellaan kaikkien ilmaisutaidon ja draaman kurssien suorittamista.

KEMIA

Pakollinen kurssi

KE01 Kemiaa kaikkialla

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE02 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

Kurssilla käydään läpi orgaanisen kemian yhdisteitä sekä niiden rakenteita käyttäen apuna erilaisia mallinnuksia. Opitaan yhdisteiden ominaisuuksien selittämistä rakenteen avulla. Tutustutaan kemian peruslaskuihin. Käytetään erilaisia työvälineitä ja reagensseja, sekä valmistetaan liuoksia.

KE03 Reaktiot ja energia

Kirjoitetaan ja tasapainotetaan reaktioyhtälöitä sekä lasketaan reaktioihin liittyviä laskuja. Tarkastellaan kemian merkitystä energiaratkaisujen ja ympäristön kannalta. Kokeellisesti tutkitaan reaktioita.

KE04 Materiaalit ja teknologia

Käytetään atomin elektronirakennetta ja jaksollista järjestelmää alkuaineiden jaksollisten ominaisuuksien selittäjänä. Opiskellaan hapetus-pelkistysreaktioita ja sähkökemialla.

KE05 Reaktiot ja tasapaino

Opiskellaan kemiallisen reaktion nopeus ja siihen vaikuttavat tekijät. Tutustutaan tasapainoreaktioihin ja niihin liittyviin laskuihin.

Hyvä kurssi kemian jatko-opintoja ajatellen.

Koulukohtaiset soveltavat

KE06 Työkurssi

Tehdään erilaisia kemian töitä ja tutkimuksia. Kurssilla ei ole koetta ja se arvioidaan hyväksytyt / hylätyt

KE07 Kertauskurssi

Kerrataan tärkeimmät asiat ja valmistaudutaan tuleviin ylioppilaskokeisiin. Kurssi arvioidaan hyväksyty / hylätty

MAA19 / MAB16 SÄHKÖISET OHJELMISTOT (katso matematiikan kohdasta)

KIINAN KIELI

1. Kiinan kielen alkeet

Opetus tapahtuu iltaopetuksena yhteistyössä Kansalaisopiston

Tavoite:

Kurssilla opiskellaan kiinan kielen alkeita pinyin-merkkien avulla. Sillä keskitytään arkipäivän elämään liittyvään kieleen, kuten tervehtimiseen, hyvästelyyn ja esittäytymiseen. Lisäksi kurssilla harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

Työtavat:

Kurssi suoritetaan kontaktiopetuksena kiinalaisen opettajan johdolla.

Arviointi:

Kurssi arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Kurssin laajuus 0,5–1 kurssia.

KIINAN KULTTUURI, HISTORIA JA MAANTIEDE

1. Kiinan kulttuuri, historia ja maantiede

Kurssin tavoite:

Kiinan kulttuurin historian ja maantieteen kurssi valmistaa opiskelijoita Kiinavaihtoon. Sen aikana tutustutaan monipuolisesti maan historiaan, maantieteeseen, uskontoon, kirjallisuuteen ja arkikulttuuriin.

Työtavat:

Kurssi suoritetaan verkko-opetuksena. Opetuksessa käytetään Moodle-oppimisympäristöä.

Arviointi:

Kurssin aikana tehdyt työt arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Kurssin laajuus 1 kurssi

KIRJOITTAMINEN

Kirjoittajalukio

Kirjoittajalukion oppimäärään sisältyy 13 pakollista ja 3 valinnaista kurssia.

Kirjoittaminen yleislukion opintojen valinnaisaineena

Yleislukion opiskelijat voivat ottaa kirjoittajalukion kursseja opinto-ohjelmaansa ryhmäkoon ja aikataulujen sallimissa rajoissa. Proosan (KIP1–3) ja draaman (KID1–3) kurssit suoritetaan aina numerojärjestyksessä.

Pakolliset kurssit (kirjoittajalukio)

KI1 Kirjoittamisen perusteet

Kurssilla tutustutaan yhteisiin kirjoittamisen piirteisiin tekstilajista riippumatta. Kurssilla tarkastellaan kaunokirjallisuuden piirteitä (esimerkiksi dialogia, juonta, teemaa, kuvausta) ja asiakirjoittamisen elementtejä (esimerkiksi tekstin rakenne, otsikointi). Lisäksi kurssilla harjoitellaan lyriikan perusteita. Kurssilla paneudutaan kirjoittamisen tekniikkoihin, raakatekstin kirjoittamiseen, tekstin prosessointiin ja muokkaukseen sekä palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen. Tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet kirjoittamisen opintoihin.

KIO1 Kieli ja kirjoittaminen

Kurssilla tutkitaan kielenkäytön kysymyksiä kirjoittamisen näkökulmasta. Kurssilla pohditaan sitä, miten kielenkäyttö vaihtuu eri konteksteissa, kielellä luodaan merkityksiä ja ilmaisuun saadaan voimaa. Kurssilla sovelletaan yleiskielen sääntöjä käytännön kirjoittamiseen. Kurssi tukee kaikenlaista kirjoittamista. Tavoitteena on herkistää opiskelijan kielikorvaa, tehdä opiskelija tietoiseksi kielen eri rekistereistä ja kielenkäytön eroista eri tekstilajeissa ja genreissä.

KIP1 Proosan perusteet

KIP2, KIP3 Proosan jatkokurssit

Kursseilla perehdytään proosan maailmaan harjoitusten, esimerkkien ja analyysin avulla, niin itse kirjoittaen kuin muiden tekstejä kommentoiden.

Kursseilla tutustutaan kertomakirjallisuuden eri lajeihin ja proosalle ominaisiin elementteihin. Kolmen kurssin jatkumo harjoittaa ja kehittää pitkäjänteisesti proosan kirjoittamisessa tarvittavia taitoja, vertaispalautteen antamista ja saadun palautteen hyödyntämistä. Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan omia tekstejä ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoa rakentaa juonellisia tarinoita.

Proosan jatkokurssien KIP2 ja KIP3 suorittaminen edellyttää, että kurssi KIP1 Proosan perusteet on suoritettu hyväksytysti.

KID1 Draaman perusteet

KID2 Draaman jatkokurssi

Kursseilla oppoudutaan draaman maailmaan harjoitusten, esimerkkien ja analyysin avulla, niin itse kirjoittaen kuin muiden tekstejä kommentoiden.

Kursseilla tutustutaan esitettäväksi tarkoitettujen tekstien eri lajeihin ja näytelmäkirjallisuudelle ominaisiin elementteihin. Kahden kurssin jatkumo harjoittaa ja kehittää pitkäjänteisesti draaman ja käsikirjoitusten kirjoittamisessa tarvittavia taitoja, vertaispalautteen antamista ja saadun palautteen hyödyntämistä. Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan omia tekstejä ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan dramaturgista ajattelua.

Draaman jatkokurssin KID2 suorittaminen edellyttää, että kurssi KID1 Draaman perusteet on suoritettu hyväksytysti.

KID3 Käsikirjoituksesta esitykseksi

Kurssilla tarkastellaan draamaa esittävänä taiteena. Kurssilla vertaillaan käsikirjoituksia ja käsikirjoitusten toteutuksia sekä perehdytään prosessiin, jossa käsikirjoitus muotoutuu valmiiksi esitykseksi. Kurssilla kirjoitetaan toteutettava käsikirjoitus, jota työstetään palautteen pohjalta.

Kurssin KID3 Käsikirjoituksesta esitykseksi suorittaminen edellyttää, että kurssit KID1 Draaman perusteet ja KID2 Draaman jatkokurssi on suoritettu hyväksytysti.

KIL1, KIL2 Lyriikka

Kurssilla sukellaan lyriikan maailmaan harjoitusten, esimerkkien ja analyysin avulla, niin itse kirjoittaen kuin muiden tekstejä kommentoiden.

Kursseilla tutustutaan lyriikan monimuotoisuuteen ja runoilmaisun tekniikkoihin. Kahden kurssin laajuinen kokonaisuus harjoittaa ja kehittää lyriikan kirjoittamisessa tarvittavia taitoja, perehdyttää erityyliseen runouteen ja runoudelle tyypillisten piirteiden rakentamiseen. Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan omia runoja ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan runoilmaisua.

Lyriikan kurssien KIL1 ja KIL2 suorittaminen edellyttää kirjoittajalukion opiskelijoilla kurssin KI1 kirjoittamisen perusteet suorittamista hyväksytysti.

KIA1 Mediakirjoittaminen

Kurssilla tutustutaan mediakirjoittamiseen harjoitusten, esimerkkien ja analyysin avulla, niin itse kirjoittaen kuin muiden tekstejä kommentoiden.

Kurssilla perehdytään journalistisiin tekstilajeihin ja toimitustyön käytäntöihin. Kurssilla harjoitellaan lähteiden käyttöä, haastattelujen tekemistä ja journalististen tekstilajien kirjoittamista.

Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan tekstejä ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan journalististen tekstityyppien hallintaa.

KIA2 Verkkokirjoittaminen

Kurssilla paneudutaan verkkokirjoittamisen erityispiirteisiin ja vaatimuksiin. Kurssilla pohditaan niin verkkosivustojen, blogien kuin sosiaalisen median eroja kirjoittamistekniikassa ja jokaisen median omia erityisvaatimuksia. Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan verkkotekstejä ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää verkkotekstien kirjoittamistekniikan vaatimukset.

KIA3 Tutkiva kirjoittaminen

Kurssilla perehdytään asiakirjoittamiseen ja tieteellisen kirjoittamisen perusteisiin, kuten tieteen popularisointiin. Keskeistä on harjoittaa tiedon etsimisen taitoja ja lähteiden hyödyntämistä. Kurssilla korostuvat monilukutaidon osa-alueet, monimediaisuus, ryhmäkirjoittaminen ja palautteen antaminen. Kurssin kirjoitustehtäviä voidaan integroida reaaliaineiden opintoihin. Kurssilla kirjoitetaan asiatekstejä ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä käydä tekstissä dialogia lähteiden kanssa. Kurssin opinnot vahvistavat ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opinnoissa tarvittavia kirjoittamisen taitoja.

Valinnaiset kurssit

KIL3 Laululyriikka

Kurssilla perehdytään laululyriikkaan ja sen erityispiirteisiin harjoitusten, esimerkkien ja analyysin avulla, niin itse kirjoittaen kuin muiden tekstejä kommentoiden. Kurssilla paneudutaan laulunsanoitusten kirjoittamisen tekniikkaan sekä sanoituksen ja musiikin rakenteen yhtenevyyteen. Kurssilla tehdään erilaisia tuntiharjoituksia, kirjoitetaan omia laulunsanoja ja työstetään niitä palautteen pohjalta. Tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoa kirjoittaa sanoituksia lauluihin.

KIO2, KIO3 Oman tekstin työstäminen

Kurssin aikana valmistetaan oma tekstikokonaisuus, esimerkiksi novellikokoelma, pienoisromaani, runokokoelma, näytelmä, kuunnelma tai käsikirjoitus, lavea asiateksti tai kokoelma suppeampia asiatekstejä tahi jokin muu tekstikokonaisuus. Tekstikokonaisuutta työstetään lukuvuoden ajan, osin ohjatusti, osin itsenäisesti. Kurssisuorituksessa edellytetään aktiivista osallistumista, työskentelyä tukevien tehtävien tekemistä sekä oman työn ja työskentelyn reflektointia. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan pitkäjänteistä kirjoittamisprosessia sekä harjoittaa tekstin päämäärätietoisien työstämisen taitoja.

KUVATAIDE

Pakolliset kurssit

KU01 Kuvat ja kulttuurit

Kurssilla keskitytään omaan kuvataiteelliseen tekemiseen ja tutustutaan ajankohtaisiin ilmiöihin taiteen keinoin. Opiskelija ymmärtää kuvataiteen merkityksen omassa elämässään, globaalissa maailmassa ja historiallisena jatkumona. Opiskelija käyttää ja kokeilee monipuolisesti erilaisia työvälineitä ja menetelmiä. Kurssilla opitaan katsomaan, analysoimaan ja ymmärtämään omaa ja muiden tuottamaa kuvaa. Kurssi arvioidaan numeroarvosanoin.

KU02 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Design ja arkkitehtuuri

Kurssilla opiskelija tutustuu rakennettuun ja luonnonympäristöön sekä muotoiluun. Opiskelijan oma ympäristö on lähtökohtana tilan, paikan ja muotoilun tutkimiselle. Kurssilla ideoidaan ja tehdään luovia materiaalikokeiluja, esim. pienoismalleja ja esinesuunnittelua. Mikä tekee paikasta viihtyisän, tavarasta toimivan? Kurssi arvioidaan numeroarvosanoin.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU03 Osallisena mediassa

Kuvallinen viestintä

Kurssin tavoitteena on että opiskelija ymmärtää visuaalisuuden merkityksen viestinnässä. Kulttuuriperintö, nykymedia ja omat kuvat ovat kurssin keskeistä sisältöä. Kurssilla on mahdollista tutustua valokuvaan, elokuvaan, mainontaan, graafiseen suunnitteluun, verkkoympäristöön ja sosiaaliseen mediaan. Millainen kuva vaikuttaa, koskettaa, pysäyttää? Millaista viestiä välität? Kurssi arvioidaan numeroarvosanoin.

KU04 Taiteen monet maailmat

Kurssilla tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tehtyä kuvataidetta. Oman kuvan tekemisen kautta tutkitaan sekä ajankohtaisia että historiallisia ilmiöitä. Kurssilla opitaan myös kuvantulkinnan keinoja. Miten esimerkiksi ihmisen kuvaaminen on muuttunut aikojen kuluessa? Miten taidehistoria vaikuttaa omaan kuvalliseen ilmaisuun? Kurssi arvioidaan numeroarvosanoin.

Koulukohtaiset kurssit

KU05 Valokuvaus ja grafiikka

Sisältö: Graafiset painotekniikat: monotypia, syväpainografiikka, collagrafia ja kopiografiikka. Valokuvauksen ilmaisua yhdistetään kokeilevasti grafiikan painomenetelmiin.

Työtavat: Taiteellinen työskentely, arviointi numeroarvosanoin

KU06 Keramiikka ja kuvanveisto

Sisältö: Keraamiset tekniikat: levytekniikka, dreijaus ja lasitustekniikat. Kolmiulotteista työskentelyä mm. rautalangasta ja kipsistä.

Työtavat: Taiteellinen työskentely, arviointi numeroarvosanoin

KU07 Kuvataiteen lukiodiplomikurssi

Sisältö: Valtakunnallisen kuvataiteen lukiodiplomin suorittaminen.

Työtavat: Taiteellinen työskentely ja portfolion tekeminen.

Arviointi: Numeroarviointi

LIIKUNTA

Pakolliset kurssit

LI 01 Taitoa ja kuntoa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija jatkaa peruskoulussa opittujen liikuntataitojen syventämistä ja harjoittamista, saa ohjausta monipuoliseen liikuntaan, saa myönteisiä liikuntakokemuksia, tutustuu mahdollisuuksien mukaan uusiin liikuntalajeihin, ymmärtää monipuolisen fyysisen kunnon harjoittamisen periaatteet ja toimii terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta edistävästi.

Keskeiset sisällöt:

Fyysisen kunnon harjoittelu, fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi, lihashuolto ja rentoutus, sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit, voimistelu eri muodoissaan, tanssi eri muodoissaan, talviliikunta, uinti ja vesipelastus, yleisurheilu, suunnistus ja luontoliikunta

LI02 Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija monipuolistaa lajitaitojaan ja – tietojään, saa perustiedot kunto-ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen, saa ohjausta henkilökohtaisen, terveyttä edistävän liikuntaharrastuksen aktivoimiseen, oppii vastuulliseen toimintaan itsenäisesti ja ryhmässä, oppii arvostamaan ja ylläpitämään terveyttä ja työkykyä, kehittyä sosiaalisessa kanssakäymisessä.

Keskeiset sisällöt:

Fyysisen kunnon harjoittelu, lihashuolto ja rentoutus, sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit, voimistelu eri muodoissaan, tanssi eri muodoissaan, talviliikunta, kuntouinti ja vesiliikunta, luontoliikunta, jokin uusi liikuntalaji

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kurssien tavoitteena on opiskelijälähtöisyyden korostuminen, yhteistoiminnallisuuden edistäminen ja koulun yhteishengen vahvistaminen. Syventävien kurssin sisältöjen tarkentaminen tapahtuu opiskelijoiden kanssa yhdessä.

LI03 Virkisty liikunnasta

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta liikuntamuodosta.

Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön.

LI04 Yhdessä liikkuen

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työta-voissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssin sisältönä ovat vanhat tanssit tai jokin muu yhdessä toteutettava liikunta.

LI05 Kuntoliikunta

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnon kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen.

Opiskelijat laativat henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, joka toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä. Opettaja tarkentaa sisällön yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

Koulukohtainen syventävä kurssi

LI06, Liikuntadiplomikurssi

Opiskelija suorittaa lukiodiplomin liikunnasta. Valtakunnallisen liikunnan lukiodiplomin suorittamisen ehtona on, että opiskelija on suorittanut viisi (5) liikunnan kurssia. Tämän lisäksi opiskelija antaa näytöt liikuntatiedoista, liikuntakykyisyydestä ja erityisosaamisesta valitsemassaan lajissa. Opiskelijan laatiman portfolion ja muun seurannan perusteella todistukseen merkitään muut eniten harrastetut lajit, menestyminen kilpaurheilussa ja osallistuminen koulun liikuntatoimintaan. Yhteistyötaidot arvioidaan liikuntakurssien perusteella. Liikuntadiplomi arvioidaan numerolla 1-5. Liikuntadiplomikurssi suoritetaan varsinaisen kouluajan ulkopuolella erikseen sovittavina aikoina ja se alkaa parittomien vuosien syksyllä.

LIIKUNTA, LENTOPALLO

Soveltavat kurssit

Lentopallovalmennuskurssit

Opiskelija harjoittelee säännöllisesti kilpaurheilijamaisesti lentopallovalmentajan ohjauksessa. Harjoitteluun sisältyy ohjatut aamuharjoitukset 1-3 kertaa viikossa ja näiden lisäksi seuran iltaharjoitukset sekä pelit ja turnaukset. Valmentautumiseen sisältyy lentopallon lajivalmennuksen lisäksi fysiikkaharjoittelu, lihashuolto sekä ohjausta terveelliseen ravitsemukseen, riittävään palautumiseen ja lepoon. Opiskelija voi saada yhden kurssin / jakso.

LEP08. Kauteen valmistava 1

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat harjoittelutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet kehittyvät kilpailukauden vaatimalle tasolle. Fyysiset valmiudet testataan lajiin kuuluvilla testeillä. Kurssiin kuuluu III-tason erotuomarikurssin suorittaminen.

LEP 09. Kilpailukausi 1

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat myös kilpailutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet ovat riittävän hyvällä tasolla yksittäisissä peleis-

sä ja varsinkin pidemmissä turnauksissa. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 10. Kilpailukausi 2

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan syyskauden viimeiset pelit ja turnaukset omalla huipputasollaan. Kurssin aikana painotetaan fyysisten ominaisuuksien harjoittelua lajiharjoittelun jäädessä vähemmälle. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 11. Kilpailukausi 3

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan yksittäisissä peleissä ja turnauksissa pelikauden parhaalla tasollaan fyysisesti, teknisesti ja taktisesti. Harjoittelu sisältää ylläpitävää voimaharjoittelua sekä lajitekniisiä ja -taktisia pelinomaisia harjoituksia. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 12. Ylimenokausi

Kurssin tavoitteena on psyykkisten voimavarojen lataaminen seuraavaa harjoittelukautta varten. Kurssilla irrottaudutaan 2-4 viikoksi lajiharjoittelusta ja tänä aikana harjoittelu koostuu aerobisesta kestävyysliikunnasta sekä monipuolisista pallopeleistä, myös beach-volley pelaaminen kuuluu harjoitussisältöihin.

LEP 13. Kauteen valmistava 2

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat harjoittelutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet kehittyvät pidemmälle kuin ensimmäisellä kilpailukauteen valmistavalla kurssilla. Fyysiset valmiudet testataan lajiin kuuluvilla testeillä.

LEP 14. Kilpailukausi 4

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat myös kilpailutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet ovat riittävän hyvällä tasolla yksittäisissä peleissä ja varsinkin pidemmissä turnauksissa. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 15. Kilpailukausi 5

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan syyskauden viimeiset pelit ja turnaukset omalla huipputasollaan. Kurssin aikana painotetaan fyysisten ominaisuuksien harjoittelua lajiharjoittelun jäädessä vähemmälle. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 16. Kilpailukausi 6

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan yksittäisissä peleissä ja turnauksissa pelikauden parhaalla tasollaan fyysisesti, teknisesti ja taktisesti. Harjoittelu sisältää ylläpitävää voimaharjoittelua sekä lajitekniisiä ja -taktisia pelinomaisia harjoituksia. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 17. Ylimenokausi 2

Kurssin tavoitteena on psyykkisten voimavarojen lataaminen seuraavaa harjoittelukautta varten. Kurssilla irrottaudutaan 2-4 viikoksi lajiharjoittelusta ja tänä aikana harjoittelu koostuu aerobisesta kestävyysliikunnasta sekä monipuolisista pallopeleistä. Myös beach-volleyn pelaaminen kuuluu harjoitussisältöihin.

LEP 18. Kauteen valmistava 3

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat harjoittelutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet kehittyvät pidemmälle kuin toisella kilpailukauteen valmistavalla kurssilla. Fyysiset valmiudet testataan lajiin kuuluvilla testeillä.

LEP 19. Kilpailukausi 7

Kurssin tavoitteena on, että urheilija hallitsee perustekniikat myös kilpailutilanteessa ja hänen fyysiset ominaisuudet ovat riittävän hyvällä tasolla yksittäisissä peleissä ja varsinkin pidemmissä turnauksissa. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 20. Kilpailukausi 8

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan syyskauden viimeiset pelit ja turnaukset omalla huipputasollaan. Kurssin aikana painotetaan fyysisten ominaisuuksien harjoittelua lajiharjoittelun jäädessä vähemmälle. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LEP 21. Kilpailukausi 9

Kurssin tavoitteena on, että urheilija pystyy pelaamaan yksittäisissä peleissä ja turnauksissa lukioajan parhaalla tasollaan fyysisesti, teknisesti ja taktisesti. Harjoittelu sisältää ylläpitävää voimaharjoittelua sekä lajitekniisiä ja -taktisia pelinomaisia harjoituksia. Kurssiin kuuluu junioriturnausten tuomarointia.

LIIKUNTA, URHEILULINJA, muut lajit

Lajikohtaiset soveltavat kurssit

Pilottilukuvuonna 2017-2018 on toteutettu jalkapallo- ja jääkiekkovalmennusta, jatkossa on mahdollista etukäteen sopimalla toteuttaa seurayhteistyössä myös muiden lajien valmennuskursseja. **Syksystä 2018 alkaen urheilulinjalla on tarjolla viisi kurssia lukuvuoden aikana** (3. opintovuonna neljä kurssia).

Kursseilla harjoitellaan säännöllisesti lajivalmentajan ohjauksessa 1 - 3 kertaa viikossa aamupäivisin, jonka lisäksi perehdytään oman lajin fysiikkaharjoituksiin, kehonhuoltoon, terveelliseen ravitsemukseen sekä riittävään palautumiseen käytännössä ja teoriassa. Opiskelijalta vaaditaan tavoitteellista ja kilpaurheilijamaista harjoittelua ja sen raportointia sekä osallistumista oman lajin kilpailutoimintaan.

JALKAPALLO

LUR1 Kurssi 1.

Kurssilla syvennetään erityisesti jalkapallon lajinhallintataitoja taitavuuden, perustaitojen sekä pelikäsityksen osalta. Kurssin tavoitteena on kehittää jalkapalloilijan taitavuutta keskittymällä erityisesti jalkatyöhön, pallokäsittelyyn ja koordinaatioon. Perustaitojen osalta kurssilla keskitytään syöttöpelin seuraaviin perusasioihin: lyhyet ja pitkät syötöt, syöttöjen ajoitus, salaaminen, kovuus ja suunta. Kurssin tavoitteena on kehittää pelikäsitystä keskittymällä oman sijainnin merkitykseen pelitilanteissa suhteessa joukkueovereihin ja vastustajiin.

LUR2 Kurssi 2.

Kurssilla syvennetään erityisesti jalkapallon lajinhallintataitoja taitavuuden, perustaitojen sekä pelikäsityksen osalta. Kurssin tavoitteena on kehittää jalkapalloilijan

taitavuutta keskittymällä erityisesti liikkuvuuden ja tasapainon harjoitteluun. Perustaitojen osalta kurssilla keskitytään pääpeliin ja 1.kosketukseen. Kurssin aikana harjoitellaan pääpelin perustekniikkaa, voimakasta ylävartalon sekä käsien käyttöä ja ponnistusta. 1.kosketuksen osalta harjoitellaan liikkumista pallon lentoradalle ja päätöksen tekoon liittyviä ominaisuuksia: ajoitus, ensimmäinen kosketuksen suunta, pituus, suojaus ja pallon pelattavaksi pelaaminen. Kurssin tavoitteena on kehittää pelikäsitystä keskittymällä liikkeen ja suunnan rooliin pelitilanteissa.

LUR3 Kurssi 3.

Kurssilla syvennetään erityisesti jalkapallon lajinhallintataitoja taitavuuden, perustaitojen sekä pelikäsityksen osalta. Kurssin tavoitteena on kehittää jalkapalloilijan taitavuutta keskittymällä erityisesti rytmin, tasapainon ja koordinaation harjoitteluun. Perustaitojen osalta kurssilla keskitytään laukauksiin kehittämällä nilkkapotkun sekä sisäsyryllä tehtävien laukauksien tekniikkaa: tukijalan kohta, laukaisujan asento ja osumakohta pallon sekä tarkkuus. Kurssin tavoitteena on kehittää pelikäsitystä keskittymällä erilaisissa ottelun tilanteissa reagointiin sekä analysoimalla otteluiden luonnetta.

LUR4 ja LUR5

Tulevat tarjolle syksystä 2018 alkaen.

JÄÄKIEKKO

LUR1 Kurssi 1.

Peli, havainto ja päätöksenteko. Tutustutaan havainto->pätöksenteko->toiminta – ketjuun pelitilanteissa.

Luonne, itsenäinen toiminta ja tavoitteellisuus, urheilija opettelee asettamaan itselleen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita. Urheilijaa kannustetaan omatoimisuuteen ja vastuunottoon omasta harjoittelusta.

Luistelu, luistelun monipuolisuus, nopeus, voima ja kestävyys. Lajiharjoittelussa painotetaan luistelun monipuolisuutta ja siihen tarvittavia fyysisiä ominaisuuksia.

LUR2 Kurssi 2.

Peli, maalinteko ja peli maalivahtia vastaan. Perehdytään maalinteon teoriaan, tukitoimiin ja käytäntöön niin kenttäpelaajan kuin maalivahdin näkökulmasta.

Luonne, elämönhallintataitojen kehittäminen. Urheilija keskittyy harjoituspäiväkirjan avulla löytämään tasapainon harjoittelun, levon ja ravinnon suhteen.

Luistelu, laukas ja syöttö. Lajiharjoittelussa painotetaan laukauksen ja syöttämisen taitoja.

LUR3 Kurssi 3.

Peli, pelitilanneroolit. Käydään läpi jääkiekon pelitilanneroolit ja niissä toimiminen pelitilanteessa.

Luonne, itsensä kehittämisen taidot. Urheilijaa autetaan tunnistamaan omia(henkisiä ja fyysisiä) vahvuuksia ja heikkouksia ja yritetään löytää henkilökohtaisia työkaluja niiden kehittämiseen.

Luistelu, kiekonkäsittely. Lajiharjoittelussa painotetaan kiekonkäsittelytaitoja ja nopeustaitavuutta.

LUR4 ja LUR5

Tulevat tarjolle syksystä 2018 alkaen.

MAANTIEDE

PAKOLLINEN KURSSI

GE1 Maailma muutoksessa

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE2 Sininen planeetta

Kurssilla käydään läpi maapallon keskeiset luonnonolosuhteet kuten sääolot, vuodenaajat, pinnanmuodot, ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeet.

Tavoitteena on saada yleiskuva maapallon luonnonoloista ja niiden alueellisista eroista. Apuna käytetään erilaisia filmejä, karttaohjelmia ja satelliittikuvia.

GE3 Yhteinen maailma

Kurssilla perehdytään väestötieteeseen, luonnonvarojen hyödyntämiseen ja ihmistoiminnan alueelliseen rakenteeseen. Keskeisiä aiheita ovat väestönkasvu, ruuan-tuotanto ja energiatalous. Tavoitteena on ymmärtää syitä eri alueiden ja elämäntapojen eroille ja nähdä kestävän kehityksen ongelmia ja mahdollisuuksia.

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Kurssilla keskitytään maantieteellisen tiedon hankkimiseen ja esittämiseen.

Kurssin arviointi perustuu harjoitustyöhön, joka voi olla vaikka tutkielma jostain valtiosta tai suunnitelma jonkin alueen käytöstä.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

GE5 Kehittyvät maat

Tutustutaan tarkemmin jonkin kehittyvän alueen (kuten Afrikan) maantieteeseen ja etsitään syitä sen ongelmiin. Käsitellään kehitysyhteistyön eri muotoja. Kurssi etenee erilaisten harjoitustöiden, filmien ja nettitutkimusten muodossa. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

GE6 Kertauskurssi: kokonaiskuva maantieteestä

Kurssilla kerrataan luonnon- ja kulttuurimaantiedettä sekä harjoitellaan ainerealin tehtävyytyyppejä.

Kurssi arvioidaan harjoitustöiden perusteella ja sille voivat osallistua kaikki aiheesta kiinnostuneet, vaikkei tarkoitus olisikaan osallistua ainerealiin. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

Pakollinen kurssi

MAY01 Luvut ja lukujonot

MATEMATIIKAN LYHYT OPPIMÄÄRÄ

Lyhyen matematiikan valinneille pakolliset kurssit:

MAB02 Lausekkeet ja yhtälöt

MAB03 Geometria

MAB04 Matemaattisia malleja

MAB05 Tilastot ja todennäköisyys

MAB06 Talousmatematiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB07 Matemaattinen analyysi

Tutkitaan funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin. Opetellaan derivaatan käsite muutosnopeuden mittana sekä tutkitaan polynomifunktion kulkua derivaatan avulla. Määritetään sovellusten yhteydessä polynomifunktion suurin ja pienin arvo. Kurssilla käytetään teknisiä apuvälineitä funktion kulun ja funktion derivaatan tutkimisessa.

MAB08 Tilastot ja todennäköisyys

Vahvistetaan tilastojen käsittelytaitoja sekä määritetään tilastollisia tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä jatkuvien jakaumien avulla hyödyntäen teknisiä apuvälineitä. Kurssilla käytetään teknisiä apuvälineitä datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa.

Koulukohtainen syventävä kurssi

MAB09 Kertauskurssi

Kerrataan lukion pakollisten kurssien asioita. Valmistaudutaan ylioppilaskirjoitukseen tutustumalla vanhoihin tehtäviin. Kurssikokeena on jakson lopussa pidettävä preliminäärikoe. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

MAA19 / MAB16 SÄHKÖISET OHJELMISTOT

Kurssilla kerrataan matematiikan, fysiikan, kemian ja maantieteen ylioppilasko-keessa olevien ohjelmistojen käyttöä, esim. MarvinSketch, LoggerPro, Geogebra, Texas Instruments TI-Nspire CAS, DIA, LibreOffice, Pinta, Abitin matematiikkaedi-tori.

Puolikkaan kurssimerkinnän saa suorittamalla matematiikan osion. Kokonaisen kurssin saa suorittamalla lisäksi fysiikka-kemia-maantiede-osion. Tarvittaessa jon-kin osuuden voi korvata toisen aineen tehtävillä. Kurssin päätteeksi on Abitti-harjoitus, jossa kerrataan opittuja asioita. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MATEMATIIKAN PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

Pitkän matematiikan valinneille pakolliset kurssit:

MAA02 Polynomifunktiot ja -yhtälöt

MAA03 Geometria

MAA04 Vektorit

MAA05 Analyyttinen geometria

MAA06 Derivaatta

MAA07 Trigonometriset funktiot

MAA08 Juuri- ja logaritmifunktiot

MAA09 Integraalilaskenta

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen

Tutustutaan matemaattisen logiikan perusteisiin sekä matemaattiseen todistami-seen. Opetellaan lukuteorian peruskäsitteitä ja alkulukujen ominaisuuksia. Tutki-taan kokonaislukujen jaollisuutta sekä syvennetään ymmärrystä lukujonoista ja niiden summista. Lukujen ominaisuuksien tutkimisessa käytetään teknisiä apuväli-neitä. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 ja MAA2 tiedot.

MAA12 Algoritmit matematiikassa

Kurssilla syvennetään algoritmista ajattelua ja tutkitaan algoritmien toimintaa. Ope-tellaan iteroinnin käsitettä ja ratkaistaan epälineaarisia yhtälöitä numeerisesti. Tut-kitaan polynomien jaollisuutta ja määritetään polynomin tekijät. Määritetään nu-meerisesti muutosnopeus ja pinta-ala. Algoritmien tutkimisessa ja laskutoimituk-sissa käytetään teknisiä apuvälineitä. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 - MAA8 tiedot

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Kurssilla syvennetään differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisten perusteiden tuntemusta. Tutkitaan käänteisfunktioita sekä täydennetään integraalilaskennan taitoja ja sovelletaan niitä muun muassa jatkuvien todennäköisyysjakaumien tutkimiseen. Tutkitaan lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja niiden summia. Kurssilla käytetään teknisiä apuvälineitä. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 - MAA10 tiedot.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

(suluissa suositeltava suoritusvuosi)

MAA14 Kertauskurssi (III)

Kerrataan lukion pitkän matematiikan pakolliset kurssit. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 - MAA10 tiedot. Kurssikokeena on jakson lopussa pidettävä preliminäärikoe. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

MAA15 Talousmatematiikka (II tai III)

Perehdytään indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muihin sellaisiin laskelmiin sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Tilastollisia menetelmiä sovelletaan erityisesti mahdollisten projektitehtävien käsittelyyn. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 – MAA6 tiedot. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Kurssilla ei ole koetta, vaan hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista. Kurssi toteutetaan joka toinen vuosi (lv. 2019–2020, 2021–2022 jne.).

MAA16 Tilastollinen päättely (II tai III)

Tutustutaan tilastoaineiston mallintamiseen todennäköisyys-jakaumilla. Tutustutaan otoksen informaation perusteella luottamusväliin ja luottamustasoon arvion tarkkuuden mittana. Perehdytään käytettävien mallien hyvyyden ja niiden pohjalta laadittavien ennusteiden luotettavuuden testaukseen. Vahvistetaan tilasto- ja todennäköisyyslaskennan taitoja. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Kurssilla ei ole koetta, vaan hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista. Kurssi toteutetaan joka toinen vuosi (lv. 2018–2019, 2020–2021 jne.).

MAA17 Lineaarialgebra (II tai III)

Opiskellaan matriisien laskutoimitukset ja matriisien käyttöä yhtälöryhmien ratkaisemiseen. Tutustutaan vektoriavaruuksiin ja lineaarikuvauksiin. Käsitellään ominaisarvoja ja ominais-vektoreita. Esitietoina vaaditaan kurssien MAY1 - MAA4 tiedot. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Kurssilla ei ole koetta, vaan hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista. Kurssi toteutetaan joka toinen vuosi (lv. 2018–2019, 2020–2021 jne.).

MAA18 Geometrian ja vektorien täydennys sekä kompleksiluvut (II tai III)

Syvennetään geometrian osaamista ja tutustutaan matemaattiseen todistustekniikkaan yhtenevyyslauseiden kautta. Käsitellään avaruusgeometriaa sekä kolmi-

ulotteinen vektoriavaruutta, jossa uutena asiana vektoritulo ja skalaarikolmitulo. Laajennetaan lukualuetta kompleksilukuihin. Opiskellaan kompleksilukujen määrittelyä ja laskutoimitukset. Tutustutaan kompleksitasoon. Määritetään toisen asteen yhtälön yleinen ratkaisu. Esitietoina vaaditaan MAY1 – MAA8 tiedot (voidaan opiskella samanaikaisesti kurssin MAA08 kanssa). Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty. Kurssilla ei ole koetta, vaan hyväksyty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista. Kurssi toteutetaan joka toinen vuosi (lv.2019–2020, 2021–2022 jne.). Kurssin tarkka sisältö selviää kurssin alussa.

MAA19 / MAB16 SÄHKÖISET OHJELMISTOT

Kurssilla kerrataan matematiikan, fysiikan, kemian ja maantieteen ylioppilaskokeessa olevien ohjelmistojen käyttöä, esim. MarvinSketch, LoggerPro, Geogebra, Texas Instruments TI-Nspire CAS, DIA, LibreOffice, Pinta, Abitin matematiikkaeditori.

Puolikkaan kurssimerkinnän saa suorittamalla matematiikan osion. Kokonaisen kurssin saa suorittamalla lisäksi fysiikka-kemia-maantiede-osion. Tarvittaessa jonkin osuuden voi korvata toisen aineen tehtävillä. Kurssin päätteeksi on Abitti-harjoitus, jossa kerrataan opittuja asioita. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MUSIIKKI

Pakolliset kurssit

MU01 Musiikki ja minä

Opiskelija tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana sekä kulttuuripalvelujen käyttäjänä.

MU02 Moniääninen Suomi

Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja ja oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU03 Ovet auki musiikille

Opiskelija tutustuu itselleen vieraisiin musiikinlajeihin ja musiikkikulttuureihin.

MU04 Musiikki viestii ja vaikuttaa

Opiskelija perehtyy musiikin osuuteen elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja internetissä sekä tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MU05 Musiikin lukiodiplomi

Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan.

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen kurssit arvioidaan s - merkinnällä

Pakolliset kurssit

OP01 Minä opiskelijana

OP02 Jatko-opinnot ja työelämä

Soveltavat kurssit

OP03 Tutorointi, toteutetaan kurssitarjottimen ulkopuolella.

Tutorit koulutautuvat aktiiviseen koulun esittelyyn ja markkinointiin erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Tärkeässä osassa on uusien opiskelijoiden opastaminen. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

OP04 Oppilaskuntatoiminta

Kurssi muodostuu aktiivisesta oppilaskuntatoiminnasta opiskeluaikana. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

OP05 Opiskelutaidot, ½ kurssi

Lukiossa välttämättömiin opiskelutaitoihin perehtyminen.

Opinto-ohjauksen kurssit arvioidaan s - merkinnällä

PSYKOLOGIA

Pakollinen kurssi

PS01 Psykykinen toiminta ja oppiminen

Biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutus ihmisen toiminnan selittämisessä ja ymmärtämisessä opiskelu ja oppiminen psykologian näkökulmista.

Psykologisen tiedon muodostuminen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS02 Kehittyvä ihminen

Ihmisen biologinen, psyykinen ja sosiaalinen kehitys elämänkaaren aikana. Miten kehitystä tutkitaan ja mitkä tekijät kehitykseen vaikuttavat.

Eryteisesti nuoruusiän psyykinen kehitys ja sen haasteet. Kehityksen jatkuvuus elämänkaaren aikana.

PS03 Tietoa käsittelevä ihminen

Ihmisen kognitiiviset (tiedolliset) toiminnot; havaitseminen, tarkkaavaisuus, ajattelu, oppiminen, muisti. Kognitiivisten toimintojen hermostollinen perusta ja tutkimus.

PS04 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

Tunteet psykologisen tutkimuksen kohteena ja niiden merkitys itseymmärryksen välineenä.

Psyykkisen hyvinvoinnin ja psyykkisen tasapainon ylläpitäminen. Keskeiset mielenterveyden ongelmat, niiden synty ja hoito.

PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Keskeiset persoonallisuuspsykologian teoriat. Ihmisen yksilöllisyyttä selittäviä tekijöitä.

Keskeisiä ihmisen toimintaa selittäviä sosiaalipsykologisia ilmiöitä ja kulttuuri-ilmiöiden vaikutus ihmisen toimintaan.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

PS06 Sosiaalipsykologia

Kurssilla käsitellään sosiaalipsykologisia ilmiöitä yksilön ja ryhmän näkökulmasta. Opitaan ymmärtämään vuorovaikutustilanteita, kehitetään itsetuntemusta ja harjoitellaan erilaisia kommunikaatitaitoja. Perehdytään mm. arvojen, asenteiden ja tavoitteiden merkitykseen vuorovaikutuksessa. Lisäksi tutustutaan ryhmän johtamiseen ja ohjaamiseen. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

PS07 Psykologian kertauskurssi

Psykologian kursien keskeisten sisältöjen kertaaminen. Lisäksi kurssi antaa valmiuksia ylioppilaskirjoitusten reaalikoetta varten. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Koulukohtainen soveltava kurssi

PS08 Ihmissuhteet

NUISKU

Nuorten ihmissuhdetaidot

Kurssilla käsitellään ihmissuhteita ja itsetuntemuksen perusasioita käyttäen luovia ja elämyksellisiä työskentelytapoja.

Suosittelaa vasta kurssin 2 jälkeen. Kurssia ei voi tenttiä itsenäisesti. Osallistujia kurssille enintään 20.

Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

RANSKAN KIELI, B2- JA B3-KIELI

Perusopetuksen vuosiluokilla 7–9 alkanut oppimäärä RAB2

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RAB201 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB202 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB203 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB204 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta

näkökulmasta. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB205 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB206 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB207 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB208 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

Lukiassa alkava oppimäärä RAB3

RAB301 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB302 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

Lukiossa alkava ranskan kielen B3-oppimäärän ryhmä yhdistetään toisen kurssin jälkeen ranskan kielen B2-oppimäärän ryhmään. Mikäli jatkavan ranskan ryhmää ei ole, jatketaan normaalisti B3-oppimäärän mukaan seuraavasti.

RAB303 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB304 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB305 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB306 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB307 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

RAB308 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Kurssin lopussa on kurssikoe, ja kurssi arvioidaan arvosanalla 4-10.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

RAB209 Aiemmin opitun kertausta

Kurssilla kerrataan rakenteita koko lukion ranskan opiskelun ajalta, tehdään vanhoja yo-vihkoja ja tehdään kielioppiharjoituksia sekä yo-kuunteluita. Kurssia voidaan painottaa aina kunkin ryhmän tarpeiden mukaan, eli oppilailta kysytään, missä rakenteissa ja aiheissa he tarvitsevat eniten harjoitusta. Kurssikokeena on preliminäärikoe, joka voi vaikuttaa korottavasti aineen päättöarvosanaan, mutta itse kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kansainvälisyyskurssi 0,5/1 kurssi

Kansainvälisyyskurssi on osa lukionkansainvälisyys- ja yrittäjyyskasvatusta, ja sen aikana valmistellaan ja toteutetaan noin viikon mittainen opintomatka Ranskaan. Matkalle osallistuminen edellyttää ranskan kielen opintoja.

Majoitus järjestetään perheissä ja koulussa vierailaan kulttuuriohjelman ohessa. Ranskalaisia oppilaita saattaa saapua vastavierailulle Suomeen riippuen täysin ranskalaisen koulun matkustuskäytännöstä, mutta tämä vastavierailu ei kuulu vakio-ohjelmaan.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

RUOTSIN KIELI, B1-KIELI, TOINEN KOTIMAINEN KIELI

Perusopetuksen vuosiluokilla 7–9 alkanut oppimäärä

Pakolliset kurssit

- 101 Minun ruotsini**
- 102 Hyvinvointi ja ihmissuhteet**
- 103 Kulttuuri ja mediat**
- 104 Monenlaiset elinympäristömme**
- 105 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi**

Pakolliset kurssit on suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ehtona osallistumiselle on pakollisten kurssien suorittaminen. Syventävillä kursseilla kielitaitoa kehitetään monipuolisesti. On suositeltavaa suorittaa kaikki syventävät kurssit, koska yo-kirjoitukset pohjautuvat kahdeksaan kurssiin.

RUB106 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssi on valtakunnallinen syventävä kurssi, joka valmentaa ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

RUB107 Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

RUB108 Abikurssi

Kurssilla harjoitellaan kuullun - ja tekstinyymmärtämistä, ainekirjoitusta ym. ylioppilaskirjoitusten tehtävätyyppejä. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty. Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista ja töiden palauttamista ajallaan.

RUB109 Kertauskurssi lukion aloittaville (0,5 kurssia)

Kurssi on puolen kurssin mittainen ja tarkoitettu niille lukion aloittaville oppilaille, joilla on ollut vaikeuksia ruotsin kielen opiskelussa peruskoulussa. Kurssilla kerrataan peruskielioppiasioita sekä sanastoa. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty. Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista tunteihin ja annettujen tehtävien suorittamista.

SAKSAN KIELI, B2- JA B3-KIELET

Saksan B2- ja B3-kielen kurssit arvioidaan arvosanoilla 4-10.

SAB301 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan saksan kieleen, pohditaan sen merkitystä ja suhdetta esim. Englantiin ja Ruotsiin sekä opitaan lisää saksankielisistä maista. Kurssin aikana harjoitellaan arkipäivän puhetilanteita ja tärkeimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön liittyviä ilmauksia. Aihepiireinä ovat itsestä, ystävistä, harrastuksista, perheestä ja koulusta kertominen.

SAB302 Matkalla maailmassa

Kurssilla opitaan toimiaan erilaisissa matkalla eteen tulevissa tilanteissa ja harjoitellaan selviytymään tavanomaisissa asiointitilanteissa, esim. sopimaan tapaamisen sekä asioimaan esim. kahvilassa ja kaupassa.

SAB303 Elämän tärkeitä asioita

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten elämään, ihmissuhteisiin, perheeseen, asumiseen, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

SAB304 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota eroavaisuuksiin saksan- ja suomenkielisissä vuorovaikutustilanteissa sekä pohditaan puhekuulttuurien välisiä eroja.

SAB305 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla pohditaan ihmissuhteiden, luonnon ja kulttuurin merkitystä hyvinvoinnille sekä eri kulttuurien välisiä eroavaisuuksia. Kurssin aihepiireinä ovat ruumiillinen ja henkinen hyvinvointi sekä luonto.

SAB306 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla tutustutaan saksankielisten maiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Aiheina voivat olla kohdemaiden musiikki, elokuvat, kirjallisuus, kuvataide, näyttämötaide, nuorisokulttuuri, nuorison käyttämä kieli, tapakulttuuri, ruokakulttuuri, muoti ja erilaiset mediat.

SAB307 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

SAB308 Yhteinen maapallomme

Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiireinä ovat luonto, erilaiset asuinympäristöt sekä kestävä elämäntapa.

Koulukohtainen syventävä kurssi

SAB209 Abikurssi

Kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Sen aikana tutustutaan monipuolisesti ylioppilaskokeessa käytettäviin tehtävätyyppeihin.

Kurssi suoritetaan osittain verkko- ja osittain luokkaopetuksena.

Kursi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Kansainvälisyyskurssi

Kansainvälisyyskurssi on osa lukionkansainvälisyys- ja yrittäjyyskasvatusta, ja sen aikana valmistellaan ja toteutetaan noin viikon mittainen opintomatka Saksaan. Matkalle osallistuminen edellyttää saksan kielen opintoja.

Majoitus järjestetään perheissä ja koulua käydään kulttuuriohjelman ohessa. Saksalaiset oppilaat saapuvat viikon vastavierailulle Suomeen. Perhemajoituksen isäntinä ja emäntinä toimivat matkalle osallistuneet lukion opiskelijat.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kurssin 2 jälkeen SAB3-oppimäärän opiskelijat siirtyvät SAB2-oppimäärän kursseille, jos koulussa on sekä B3- että B2-kielen ryhmä.

SAB201 Elämän tärkeitä asioita

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten elämään, ihmissuhteisiin, perheeseen, asumiseen, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

SAB202 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota eroavaisuuksiin saksan- ja suomenkielisissä vuorovaikutustilanteissa sekä pohditaan puhe- ja kulttuurien välisiä eroja.

SAB203 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla pohditaan ihmissuhteiden, luonnon ja kulttuurin merkitystä hyvinvoinnille sekä eri kulttuurien välisiä eroavaisuuksia. Kurssin aihepiireinä ovat ruumiillinen ja henkinen hyvinvointi sekä luonto.

SAB204 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla tutustutaan saksankielisten maiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Aiheina voivat olla kohdemaiden musiikki, elokuvat, kirjallisuus, kuvataide, näyttämötai- de, nuorisokulttuuri, nuorison käyttämä kieli, tapakulttuuri, ruokakulttuuri, muoti ja erilaiset mediat.

SAB205 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

SAB206 Yhteinen maapallomme

Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiireinä ovat luonto, erilaiset asuin ympäristöt sekä kestävä elämäntapa.

SAB207 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla tutustutaan tai osallistutaan kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään. Kurssin kielelliset tavoitteet määräytyvät toiminnan perusteella.

Koulukohtainen syventävä kurssi

SAB208 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla harjoitetaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kurssilla myös kerrataan ja täydennetään edellisten kurssien aihepiirejä.

SAB209 Abikurssi

Kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Sen aikana tutustutaan monipuolisesti ylioppilaskokeessa käytettäviin tehtävätyyppeihin.

Kurssi suoritetaan osittain verkko- ja osittain luokkaopetuksena.

Kursi arvioidaan merkinnällä hyväksyty/hylätty.

Kansainvälisyyskurssi

Kansainvälisyyskurssi on osa lukionkansainvälisyys- ja yrittäjyyskasvatusta, ja sen aikana valmistellaan ja toteutetaan noin viikon mittainen opintomatka Saksaan. Matkalle osallistuminen edellyttää saksan kielen opintoja.

Majoitus järjestetään perheissä ja koulua käydään kulttuuriohjelman ohessa. Saksalaiset oppilaat saapuvat viikon vastavierailulle Suomeen. Perhemajoituksen isäntinä ja emäntinä toimivat matkalle osallistuneet lukion opiskelijat.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT

Valtakunnalliset soveltavat kurssit

TVK01 Nykyaiteen keinoin

Sisältö: Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia tai esityksiä yhteistyössä esimerkiksi musiikin, ilmaisutaidon tai kirjoittamisen ryhmän kanssa. Kurssilla voidaan tehdä esim. performanssitaidetta, ympäristö- tai tilataidetta, lavastuksia ja julisteita monitaiteellisiin näytöksiin. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona.

Työtavat: Taiteellinen työskentely

Arviointi numeroarvosanoin.

TVK02 Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa.

TVK03 Musiikkiteatteriproduktio

Kurssilla toteutetaan musiikkiteatteriproduktio. Musiikkiteatteriproduktion toteutuksessa yhdistyvät ainakin ilmaisutaidon, musiikin ja kuvataiteen sisällöt. Produktion valmistusprosessissa ovat mukana niin näyttelijät, muusikot kuin lavastuksen toteuttajat. Lisäksi tehtäviä on tuotantotiimille. Tavoitteena on esitysvalmiin kokonaisuuden rakentaminen, osallistujien esiintymisvalmiuksien kehittäminen sekä produktion toteutusvaiheisiin ja kokonaisuuteen perehtyminen. Lopuksi musiikkiteatteriproduktio esitetään.

TEEMAOPINNOT

Teemaopintoja tarjotaan vuosittain opiskelijoille. Tarjolla on myös monialaisia opintokokonaisuuksia.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TO1 Monitieteinen ajattelu

Kurssin tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laajalaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonalaa laajemmissa kokonaisuuksissa. Kurssin aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Kurssin keskeiset sisällöt valitaan vähintään kahdesta eri oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta.

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiasa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin.

TO3 Osaaminen arjessa

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.

TERVEYSTIETO

Pakollinen kurssi

TE01 Terveyden perusteet

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE02 Ihminen, ympäristö ja terveys

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyYTEEN osana kestäväN tulevaisuuden tavoitteita. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

TE03 Terveyttä tutkimassa

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämisessä lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti.

USKONTO / EV.LUT

Pakolliset kurssit

UE01 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Lähi-idän monoteististen uskontojen keskeiset ja yhteiset piirteet. Uskontojen sisäinen monimuotoisuus ja merkitys länsimaiselle kulttuuripiirille.

Ajankohtaisia katsomusten kohtaamiseen liittyviä kysymyksiä.

UE02 Maailmanlaajuinen kristinuskko

Katolisen, ortodoksisen ja protestanttisen kristillisyyden synty, erityispiirteet, eettinen ajattelu ja yhteiskunnalliset vaikutukset. karismaattinen kristillisuus ja kristillisperäiset liikkeet. Kristinuskon asema ja vuorovaikutus kanssa eri puolilla maailmaa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Intian, Japanin ja Kiinan uskontojen historiaa ja nykypäivää. Uskontojen vaikutus kulttuuriin ja yhteiskuntaan ennen ja nyt. Luonnonuskontojen ja uusien uskonnollisten liikkeiden keskeiset piirteet ja levinneisyys. Uskontojen merkitys kansainvälisessä toimintaympäristössä ja työelämässä.

UE04 Uskonto Suomalaisessa yhteiskunnassa

Suomalainen uskonnollisuus ja sekularisaatio. Suomessa toimivat uskonnolliset yhteisöt.

Uskontojen ja katsomusten välinen dialogi, tämän päivän Suomessa. Uskonnon näkyvyys politiikassa, työelämässä ja taloudessa.

Osana kurssia voidaan toteuttaa vapaaehtoisprojekti.

UE05 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Uskonnon tutkimuksen ajankohtaisia näkökulmia. Uskonnon taiteen ja populaarikulttuurin eri muotojen avulla. Muinaissuomalainen vuorovaikutus. Raamatun kertomusten ja kristillisen opin erilaisten tulkintojen tarkastelu taiteen eri muotojen uskonto ja kristinuskko suomalaisessa kulttuuriperinnössä.

UE06 Uskonnot ja media

Uskonnollinen media ja median käyttö uskonnoissa. Uskonnollisen kielen ja kuvaston käyttö eri medioissa. Uskontojen mediajulkisuus.

Mediasisällön tuottaminen tai media-analyysi.

Soveltavat kurssit

UE07 Raamattutieto

Kurssi syventää UE 1 kurssin sisältöjä ja pyrkii antamaan valmiuksia yo- kokeen Raamattutiedon kysymyksiin.

Kurssin voi suorittaa vain itsenäisesti. Kurssiin kuuluu erillinen oppikirja.

Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

VENÄJÄN KIELI, B3-KIELI JA B2-KIELI

Venäjän kielen kurssit arvioidaan arvosanoilla 4-10.

VEB301 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan lukiossa alkavan kielen asemaan maailmassa ja pohditaan sen suhdetta esim. Englantiin ja Ruotsiin. Kurssin aikana harjoitellaan vuorovaikutusta arkipäivän tilanteissa sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön liittyviä ilmauksia.

VEB302 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymään erilaisissa matkustamiseen liittyvissä tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa.

VEB303 Elämän tärkeitä asioita

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

VEB304 Monenlaista elämää

Kurssilla käsitellään viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

VEB305 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin sekä harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Mahdollisia aiheita ovat urheilu, ravinto, uni, henkinen hyvinvointi, erilaiset riippuvuudet ja sairau-

det, ihmissuhteet sekä perhe. Lisäksi kurssilla pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

VEB 306 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla tutustutaan kohdekielen kielialueen kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Aiheina voivat olla kohdemaiden musiikki, elokuvat, kirjallisuus, kuvataide, näyttämötai-
de, nuorisokulttuuri, nuorison käyttämä kieli, tapakulttuuri, ruokakulttuuri, muoti ja erilaiset mediat.

VEB307 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

VEB308 Yhteinen maapallomme

Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiireinä ovat luonto, erilaiset asuinympäristöt sekä kestävä elämäntapa.

Koulukohtainen syventävä kurssi

VEB 209 Abikurssi

Kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Sen aikana tutustutaan monipuolisesti ylioppilaskokeessa käytettäviin tehtävätyyppeihin.

Kurssi suoritetaan osittain verkko- ja osittain luokkaopetuksena.

Kursi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

Kurssin 2. jälkeen VEB3-oppimäärän opiskelijat siirtyvät VEB2-oppimäärän kursseille, jos koulussa on sekä B3- että B2-kielen ryhmä.

VEB201 Elämän tärkeitä asioita

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

VEB202 Monenlaista elämää

Kurssilla käsitellään viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailta.

VEB203 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin sekä harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Mahdollisia aiheita ovat urheilu, ravinto, uni, henkinen hyvinvointi, erilaiset riippuvuudet ja sairaudet, ihmissuhteet sekä perhe. Lisäksi kurssilla pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

VEB204. Kulttuuri ja mediat

Kurssilla tutustutaan kohdekielen kielialueen kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin. Aiheina voivat olla kohdemaiden musiikki, elokuvat, kirjallisuus, kuvataide, näyttämötai-
de, nuorisokulttuuri, nuorison käyttämä kieli, tapakulttuuri, ruokakulttuuri, muoti ja erilaiset mediat.

VEB205 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

VEB206 Yhteinen maapallomme

Kurssilla tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiireinä ovat luonto, erilaiset asuinympäristöt sekä kestävä elämäntapa.

VEB207 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla tutustutaan tai osallistutaan kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään. Kurssin kielelliset tavoitteet määräytyvät toiminnan perusteella.

VEB208 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla harjoitetaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kurssilla myös kerrataan ja täydennetään edellisten kurssien aihepiirejä.

Koulukohtainen syventävä kurssi

VEB209 Abikurssi

Kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Sen aikana tutustutaan monipuolisesti ylioppilaskokeessa käytettäviin tehtävätyyppeihin.

Kurssi suoritetaan osittain verkko- ja osittain luokkaopetuksena.

Kursi arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset kurssit 1-3

YH01 Suomalainen yhteiskunta

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

YH02 Taloustieto

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

YH03 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä.

Valtakunnallinen syventävä kurssi

YH04 Kansalaisen lakitieto

Valinnaisella lakitiedon kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Olennaisia sisältöjä kurssilla ovat jokaista kansalaista koskevat tavanomaiset oikeustoimet ja oikeusasioden hoitaminen. Lisäksi tutustutaan rikosoikeuteen sekä tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja oikeudellisen tiedon lähteisiin.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

YH05 Suomi ja maailma nyt

Suomi ja maailma nyt, on poikkitieteellinen ajankohtaiskurssi, jossa pureudutaan syvällisesti kansallisiin ja kansainvälisiin ilmiöihin. Opiskelijat valitsevat kurssilla tarkasteltavat ajankohtaiset ilmiöt ja tutkivat niitä eri näkökulmista. Kurssilla hyödynnetään aktiivisesti sekä kotimaista että kansainvälistä mediaa ja tilastotietoa sekä Suomesta että maailmalta. Kurssilla käytetään vieraskielistä lähdeaineistoa ja osa kurssisuorituksista pyritään tekemään opiskelijan valitsemalla vieraalla kie-

lellä. Työtavoista päätetään tarkemmin kurssin alussa. Kurssi voidaan lukea hyväksi joko historian tai yhteiskuntaopin opintoihin (HI7 tai YH5).

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)

YH06 Yhteiskuntaopin kertauskurssi (1/2-1 kurssia)

Kurssi kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin yhteistoiminnallisia työtapoja ja verkkotyökaluja hyödyntäen. Kurssilla harjoitellaan eri kysymystyyppisiä, vastustekniikkaa, lähteiden analyysitaitoja sekä lähdekritiikkiä. Kurssi suoritetaan verkko-opintoina Moodlessa ja halutessaan opiskelija voi tehdä kokonaisen kurssisuorituksen kertauskurssista.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)

YRITTÄJYYS

Soveltavat kurssit

YR1 Yrittäjyyskurssi

Yrittäjyyskurssilla opiskellaan yrittäjyyteen ja työelämään liittyviä tietoja ja taitoja toiminnallisesti ja käytännönläheisesti. Kurssilla toteutetaan opiskelijajohtoisesti erilaisia projekteja tai tapahtumia, joissa korostuvat yrittäjämäinen toiminta, tekemällä oppiminen ja yhteistyö. Projekteja voidaan toteuttaa yhteistyössä lähiseudun yhteistyökumppaneiden, kuten yritysten ja yhdistysten kanssa.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

YR2 Säästäminen ja sijoittaminen

Kurssin tavoitteena on syventää taloudellista tietämystä sekä harjoitella taloudenpitoon tarvittavia taitoja. Tavoitteena on oppia perustietoja ja -taitoja säästämisestä ja sijoittamisesta. Kurssilla myös harjoitellaan sijoittamista käytännössä. Pääpaino kurssilla onkin käytännön harjoittelussa, jota tehdään yhteistyössä paikallisten yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kurssin oppitunnit pidetään kerran viikossa läpi lukuvuoden.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

ÄIDINKIELI

Pakolliset kurssit:

ÄI01 Tekstit ja vuorovaikutus

ÄI02 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

ÄI03 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

ÄI04 Tekstit ja vaikuttaminen

ÄI05 Teksti ja konteksti

ÄI06 Nykykulttuuri ja kertomukset

Valtakunnalliset syventävät kurssit:

ÄI07 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Kurssin tavoitteena on syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Opiskelija oppii tarkastelemaan tietoisesti erilaisia vuorovaikutustilanteita sekä arvioimaan itseään ja muita esiintyjinä ja ryhmässä viestijöinä. Lisäksi opiskelija ymmärtää puheviestinnän kulttuurisidonnaisuuden. Kurssi arvioidaan arvosanalla 4 -10.

ÄI08 Kirjoittamistaitojen syventäminen

Kurssin tavoitteena on syventää tekstin tuottamisen taitoja ja kerrata kielenhuoltoa. Kurssilla kirjoitetaan muun muassa asiatyylisiä aineistopohjaisia tekstejä sekä mediatekstejä yksin ja yhdessä. Kurssilla käsitellään ajankohtaisia teemoja myös keskustellen. Kurssi valmentaa yo-kokeeseen. Kurssi arvioidaan arvosanalla 4 -10.

ÄI09 Lukutaitojen syventäminen

Kurssin tavoitteena on syventää monipuolisesti lukutaitoja. Erilaisia tekstejä, myös monimuotoisia, analysoidaan kirjallisesti ja suullisesti. Kurssi valmentaa yo-kokeeseen. Kurssi arvioidaan arvosanalla 4 -10.

OPPIAINEET ja LYHENTEET

(sulkeissa pakollisten kurssien määrä)

BI	Biologia (2)
ENA	A1-kieli englanti (6)
ET	Elämäkatsomustieto (2)
FI	Filosofia (2)
FY	Fysiikka (1)
GE	Maantiede (1)
HI	Historia (3)
ILM	Ilmaisutaito (–)
KE	Kemia (1)
KI	Kirjoittaminen (– / kirjoittajalukiossa 13)
KU	Kuvataide (1–2)
LI	Liikunta (2)
MAA	Matematiikka, pitkä oppimäärä (10)
MAB	Matematiikka, lyhyt oppimäärä (6)
MU	Musiikki (1–2)
OPO	Opinto-ohjaus (2)
PS	Psykologia (1)
RAB2	B2-kieli ranska (–)
RAB3	B-kieli ranska (–)
RUB	B1-kieli ruotsi (5)
SAB2	B2-kieli saksa (–)
SAB3	B3-kieli saksa (–)
TE	Terveystieto (1)
UE	Uskonto, ev.lut. (2)
VEB2	B2-kieli venäjä (–)
VEB3	B3-kieli venäjä (–)
YH	Yhteiskuntaoppi (3)
ÄI	Äidinkieli ja kirjallisuus (6)